

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Павел Георгиев Павлов
председател на научно жури, съгласно заповед на Ректора на
Варненски свободен университет „Черноризец Храбър”

Становището е подготвено в изпълнение на Заповед на Ректора на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър” №1977/15.06.2011 г. за назначаване на научно жури за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” по научната специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство” (Държавно регулиране на взаимодействието малки-големи предприятия) обявен в Държавен вестник бр. 21/15.03.2011 г. с единствен кандидат доц. д.с.н. Лоретта Петрова Парашкевова.

I. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата

Кандидатът е преподавател във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър” от 1996 г. по няколко учебни дисциплини – „Предприемачество”, „Публично предприемачество”, „Планиране и прогнозиране”, „Аутсорсинг”, „Маркетинг”, „Теория на цивилизациите”. Годишният ѝ хорариум за учебната 2010/2011 г. е 648 часа.

Общата научна продукция, в която доц. Л. Парашкевова успешно формулира и защитава своите научни тези, обхваща 51 заглавия.

Участващите в конкурса публикации са разпределени както следва:

- **1 самостоятелна монография и 2 монографии, в съавторство и с точно дефинирано авторско участие;**
- **4 самостоятелни студии;**
- **20 самостоятелни научни статии на български език;**
- **3 научни статии в съавторство на български език;**
- **10 самостоятелни доклада на български език;**
- **3 доклада в съавторство на български език;**
- **5 самостоятелни учебни помагала;**
- **3 учебни помагала в съавторство и с точно дефинирано авторско участие;**
- **10 публикации в чужбина, от които: 2 самостоятелни научни статии (1 на руски и 1 на английски език); 3 самостоятелни доклада на руски език; 3 самостоятелни доклада на английски език; 3 доклада в съавторство на руски език.**

Публикациите съответстват на научната специалност, по която е обявен конкурса и са в размер на 1958 стандартни страници, съгласно приведената справка (стр. 38 от свитъка с документи за участие в конкурса). Публикациите са направени в периода 2004-2011 г. и се различават от тези, с които кандидатът е участвал за получаване на званието „доцент” (1 монография, 2 студии, 22 статии, 15 доклада (1 в чужбина), 5 учебни помагала, разработени в периода 1998-2004 г.) и научната степен „доктор на науките” (2 монографии, 3 студии,

17 статии (от които 1 в чужбина (написани в периода 2001-2009 г.)

II. Оценка на научните резултати и приноси на кандидата

Ангажиментите на доц. Л. Парашкевова като преподавател, позицията ѝ на научен секретар на факултет „Международна икономика и администрация“, научните ѝ публикации, разработените учебни пособия, участието ѝ в проекти, свързани както с развитието на различни аспекти на малкия бизнес, така и с проблемите на държавното му регулиране, са подпомогнали формирането на кандидата по конкурса като опитен и авторитетен педагог.

Доц. д.с.н. Лоретта Парашкевова е активен участник в разработването и акредитирането на професионално направление „Администрация и управление на ВСУ „Ч. Храбър“ за ОКС „Бакалавър“, ОКС „Магистър“ и ОНС „Доктор“. Доц. Парашкевова преподава и в бакалавърската и в магистърската образователно-квалификационни степени. Някои от разработените от нея дисциплини, например, като „Предприемачески мрежи и клъстъри“ се преподават единствено във ВСУ.

Доц. Парашкевова е ръководител на трима докторанти, един от които е успешно защитил дисертационния си труд, а вторият е пред защита. Темите на докторантурите са пряко свързани с проблемите на малките и средни предприятия, с иновационното им развитие, зависещо от взаимодействието им с предприятията от големия бизнес. Тя е рецензент на дисертационни трудове по въпросите на предприемачеството и на

взаимодействията между бизнеса и държавното управление.

Важен момент от дейността на кандидата е участието ѝ в редица научно-изследователски проекти, свързани с развитието на малките и средни предприятия. Такива са проектите като Sity Regio II – за проучване на взаимодействието на малките и големите предприятия в сферата на иновациите в област Варна, ReglNet – за изследване на информационното осигуряване на малките предприятия, „ТЕМПО – Обучението по управление на събитията – потенциална възможност за предприемачество” и др.

Доц. Парашкевова е дългогодишен организатор на секция „Икономика” на ежегодната конференция на Съюза на учените – Варна, както и на списание „Известия на Съюза на учените – Варна”, секция „Хуманитарни науки”. Редактор е и на научния алманах на факултет „Международна икономика и администрация”, секция „Стопанско управление и икономика”.

III. Анализ и характеристика на проблематиката на представените научни трудове

Представените трудове дават основание за извода, че кандидатът притежава научни познания и изследователски способности в следните направления:

- Проблеми на предприятията от малкия и средния бизнес (списък на научните трудове и публикации № 2, 12, 18, 19, 20, 29, 35).**
- Проблеми на теорията и практиката на взаимодействието между предприятията от малкия и големия бизнес (списък на научните трудове и публикации № 1, 2, 3, 4, 5, 8, 11, 15,**

16, 17, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 31, 32, 33, 36).

- Теоретични и практически проблеми на държавното регулиране на малките и средните предприятия (списък на научните трудове и публикации № 3, 4, 6, 7, 9, 10, 13, 14, 30, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43).

Доц. Л. Парашкевова притежава научната степен „доктор на социологическите науки” (диплома, издадена от ВАК №34578/06.12.2010 г., научна комисия 12, протокол №10/04.10.2010 г.) и затова участието ѝ в конкурса не изисква представянето на хабилитационен труд. Решение на ВАК

Участващите в конкурса монографични трудове, от една страна, са самостоятелни научни изследвания, но от друга, взаимнодопълващи се и разглеждащи триединството държава – голям бизнес – малък бизнес разработки.

Двете монографии, написани в съавторство – „Предприемачеството в глобалната икономика” (приблизително 250 стандартни страници) и „Аутсорсинг” (приблизително 200 стандартни страници), издадени от „Колор-принт”, доказват, че взаимодействието между малките и големите предприятия е един от ключовите фактори за развитие на националните икономики. Разкрита е и необходимостта от държавно регулиране на малките и средните предприятия, като се аргументира държавната подкрепа за малкия и средния бизнес и стимулирането му не само на равнище ЕС, но и на национално и на местно равнище.

Самостоятелната монография „Държавно регулиране на иновационната дейност (релации малки и средни – големи предприятия)”, която е

издание на Варненски свободен университет и е в размер на 212 печатни страници (приблизително 250 стандартни страници), не само продължава научноизследователската дейност на Л. Парашкевова в сферата на малкия бизнес и взаимодействието му с големия, но е и едно умело съчетание на теоретичния и приложния аспект на изследване на релациите малки-големи предприятия и формите, в които те се реализират в Р България.

Основният извод, който може да се направи е, че усилията на доц. Л. Парашкевова да представи обобщен модел на развитие на малките и средните предприятия, на взаимодействието им с предприятията от големия бизнес и регулиращата роля на държавата в този процес, са не просто успешни, а отличаващи се с задълбоченост, оригиналност и методологична приложност.

IV. Критични оценки, забележки и препоръки към кандидата

Динамичните промени на външната и на вътрешната среда изискват от органите на държавната власт да повишат ефективността си, което предполага и трансфер на управленски инструментариум от бизнеса към публичния сектор. В своите изследвания кандидатът в конкурса се справя успешно с решаването на тази задача. Въпреки това в монографията „Аутсорсинг” би могъл да се анализира и аутсорсингът, използван от администрациите като една от алтернативите за оптимизиране на дейността им и за преодоляване на слабостите, произтичащи от преобладаващото административно-бюрократично публично управление.

Извън обсега на внимание на автора е останал и въпросът за състоянието и развитието на държавните предприятия, в това число и тези в Р България. Въпросът за ефективността им и за бъдещето им не е изследван.

Препоръчвам на кандидата тази проблематика с цел разширяване на полето на бъдещата ѝ научна дейност.

Направените констатации ни най-малко не омаловажават общата положителна оценка за монографичните трудове, както и за студиите, статиите и учебните помагала, разработени от кандидата.

V. Заключение

Високата оценка на научно-изследователската и преподавателска дейност позволява да направя извода, че кандидатурата на доц. д.с.н. Лоретта Петрова Парашкевова за заемане на академичната длъжност „професор” напълно отговаря на критериите в Закона за развитие на академичния състав и Правилника за неговото приложение, поради което с убеденост

предлагам

на научното жури да подкрепи нейната кандидатура и да предложи на Научния съвет на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър” тя да бъде избрана за заемане на академичната длъжност „професор” по научната специалност 05.02.24 „Организация и управление извън сферата на материалното производство” (Държавно регулиране на взаимодействието малки-

**големи предприятия) във Варненски свободен
университет „Черноризец Храбър”.**

14.07.2011 г.

Председател на научното жури:

гр. Варна

(проф. д-р Павел Г. Павлов)